

rália, amely pedig tisztára angol gyarmat, nem engedi be az angol munkást, csak a farmert. Tény az, hogy a nagy ipari államok a legnagyobb tehetetlenséggel és tanácstalansággal állnak a munkanélküliséggel szemben. Németország a 2 1/2 millió munkanélkülivel teljességgel sem mit sem tud csinálni. Neki még gyarmatai sincsenek.

De a gyarmatosítás is igen lassu folyamat. Angliának majd a fél világ rendelkezésére áll (Kanada, Afrika, Új-Zéland, India stb.) és mégis mily gondot okoz neki a munkanélküliek tömege. Az angol Labour Party legutóbbi adatai szerint az utolsó 8 év alatt 200,000,000 dollár munkanélküli segélyt osztottak ki és hogy ez mennyire súlyos probléma az abból is látható, hogy a most folyó angol választási küzdelemben is a munkanélküliség megoldása áll főkérdés gyanánt.

VISSZA A FÖLDHÖZ

A legtöbb reménnyel biztató megoldásnak látszik az újabb kiadott amerikai és angol jelszó „Vissza a földhöz”. Amerika újabbban a farmosítást minden esz közel támogatja. A farmerek termésének értékesítésére az el múlt évben 400,000,000 dollárt költött. Anglia a belső földművelésének újraszervezésétől vár sokat. Az angol nemzetgazdászok bizonyítgatják, hogy ha Anglia a belső mezőgazdasági termelését csak 5%-kal fokozza akkor a mezőgazdaságában az összes munkanélkülieit eltudná helyezni.

Franciaországban eddig ugyszólván nem volt munkanélküli, azonban a modern kapitalizmus tünetét már ott kezdenek jelentkezni. Márciusban a francia munkaügyi miniszter Párisban felhívta tett közé, melyben felszólítja a Párisban lakó fiatal munkásokat és munkásnőket, hogy vállaljanak mezőgazdasági munkát és keressenek alkalmazást azokban a megyékben, ahol a mezőgazdasági munkáshiány veszedelmes méreteket kezd ölteni.

Nagyon meglepődtek azonban mikor a cigányoknak ott híre se volt.

Surbankós János a harangozó felé fordult:

- Szólt a rádió?
- Szólt.
- Biztosan tudod, hogy szólt?
- Ejnye nő! — sértődött meg a harangozó — ott álltam mellett.

Erre már nem tudott az öreg mit felelni. Megfordult, lassan gondolatokba merülve leballagott a lépcsőn és bement az iskolába.

A rádió még akkor is szólt. Az öreg magyar elsápadt.

Itt már kegyetlen nagy baj van!

A jegyző még egy próbát csinált s a harmadik próba után ismét összehívta a képviselőtestületet, hogy határozzanak.

A tagok mindnyájan megjelenek. Surbankós János szemben áll a jegyzővel.

A jegyző a képviselők felé fordult:

- Látták keetek ugy-e, — szólt — hogy a próba háromszor fényesen sikerült?

Surbankós bólintott:

- Láttuk.
- Elhiszik-e most már hogy a rádió akárhoanét is elhozza a hangos szót?
- Elhiszük!

A jegyző mosolygott: — Ezek után remélem, hogy a költséget megszavazzák?

Piliánatnyi csend következett, aztán Surbankós János felállt és megszólalt:

— Engedtesék meg, hogy én is hozzászóljak az ügyhöz!

A kanadai munkanélküliség megoldására sincs más orvos-szer, mint „Vissza a földhöz.”

A kanadai gyárpar is kénytelen a racionalizálás elvét zászlá-jára írni, mert ha ezt nem tenné akkor nemcsak hogy nem lenne a külföldi piacokra exportképes, hanem még a belföldi fogyasztásban sem tudná — minden vámvédelem ellenére sem — felvenni a versenyt a külföldi nagy ipari államokkal szemben. A gyárpar tehát nem fogja tudni elhelyezni a munkanélkülieket. Az üzemek összevonása, a további racionalizálás még több kanadai magyar munkást tesz munkanélkülivé. Egyedül a föld, a televény az, amely megakadályozhatja a városokba való özönlést és felszívhatja a munkanélküliek számát.

A magyar faj páratlanul álló földszeretete megadja annak a lehetőségét, hogy a jelenleg is kiterjeszsen gazdálkodó újhaza kenyeret adjon minden bevándorolt magyar embernek.

MŰTRÁGYAGYAR ÉPÜL

SASKATCHEWANBAN

Tekintettel Észak-saskatchewan rohamos mezőgazdasági fejlődésére Saskatoonban egy vegyeszeti gyárat építenek a közel jövőben, amely elsősorban műtrágyát, azonkívül a gazdaságban szükséges vetőmagpácoló s rovarirtó vegyszereket fog gyártani. A műtrágyagyártáshoz szükséges foszfát-anyagot a Rocky Mountainis Banff környéki szikláiból fogják fejteni.

ÚJFAJTA GAZMOTORT

GYÁRTANAK EDMONTONBAN

A napokban helyezték üzembe az első Edmontonban gyártott gázmotort, amely állítólag csupán feleannyi tüzelőanyaggal tehát sokkal gazdaságosabban működik, mint az eddigiek. Nem lehetetlen, hogy egy nagy érdekesség ezeknek az újfajta motornak előállítására gépgyárat fog felállítani Edmontonban.

A jegyző biztatta:

— Beszéljen!
— Az öreg megköszönte a torkát:

— Én a faluban a legtapasztaltabb ember vagyok — szólt a társaira nézett. — Elismeritek-e?

— Elismerjük! — zúgtak az esküdtek.

— Hát ha elismeritek — beszélt az öreg mindig jobban nekihívulve — akkor én azt mondom, hogy azt a masinát ki köll dobní a faluból még máma!

A jegyző csodálkozott:

— Mit beszél kee? Hiszen mindenhonét elhozza a szót.

Az öreg a jegyzőre nézett:

— Szóval innét a mi falunkból is elhozza?

— Innét is.

— No lássa, itt a baj! — felelte az öreg — mert ha minden szót filre ad, akkor itt a faluba egyéb se lesz miatta, csak perpatvar, meg veszekedés.

A jegyző nem értette:

— Aztán miről gondolja ezt kee?

— Hát arról — felelt az öreg — ha a férfi elmegy hazuról, minden féhétnép a masinát hallgatja.

— Hát aztán baj ez?

— Hát hogyne volna baj! Az ember még kettőt se szólhat, a masina már hírül adja az asz-azonynak, hogy az ura melyik menyecskével sutyorog.

Erre a szóra a képviselők felgyeltek, gondolkoztak, nyeltek egyet, aztán a rádiót a jegyző minden ékesszólása ellenére le-szavasták. Kinek is kell olyan ördögi masina, amelyik még a szerelembe is beleavatkozik.

ROTHERMERE ÉS BEAVERBROOK

A NEW YORK TIMES ÉRDEKES CIKKE ANGLIA KÉT UJSÁG FEJEDELMÉRŐL

A New York Times egyik legutóbbi számában S. J. Woolf nagy cikkben foglalkozik az angol sajtó két fővezérével, lord Rothermere-rei és lord Beaverbrook-kal, akik nemrég New Yorkban jártak és most Angliában a választási harc vezetésével és irányításával vannak elfoglalva. Cikkében többek között ezeket írja:

— Lord Rothermere, aki tulajdonosa és tényleges vezetője a Daily Mail-csoportnak, határozottan nagy befolyású és igazán angol egyéniség. Az ember azonnal megérzi rajta a nemesen értelmzett angol konzervatívizmust. Ez a hűvösebb szürkeszemű, súlyos szavú ember ellenszert a legnagyobb befolyást gyakorolja az angol közvéleményre. Nem kevésbé jelentékeny annak a másik újságcsoporthoz sulya sem, amelyek közül legismertebb a The Express s melynek lord Beaverbrook a tulajdonosa. Mig Rothermere lassu mozgású és megfontolt modoru, Beaverbrook gyorsan mozog és gyorsan gondolkodik. Rothermere minden szavát megfontolja, Beaverbrook mindent kimond, ami eszébe jut. Ő a fiatalabb kettőjük közül és erősen érezhető rajta a gyarmatok befolyása, míg a tradíciók erősebb támasztékot találnak Rothermere-ben. Beaverbrook inkább csak a közvetlen jelenlét törődik, mig Rothermere a jövővel.

Rothermere szeme előtt lebeg a bolsevizmus rémének veszedelme, Beaverbrook nem veszi eről tudomást, vagy azt hiszi, hogy ez kizárólag Oroszországdolga. Mindketten bíznak Angliá tengeri uralmában, mig azonban Rothermere hajlandó Amerikát egyenrangú társként elfogadni, Beaverbrook úgy érzi, hogy az amerikalak „nem értenek eléggé a dologhoz”.

NYILATKOZIK A MAGYAROK NAGY BARÁTJA

Az angol nép mindkét vezér-újságjait nagyon komolyan veszi. Az angol útletember époló kevéssé tudja nélkülözni őket, mint a reggelijét, aminek az a következménye, hogy a közvélemény irányításában sokkal nagyobb a szerepük, mint bármelyik amerikai lapkiadóé. Éppen ezért azok a cikkek, amelyek lord Rothermere nevének aláírásával jelennek meg a politikai főeseményeiről, a politikai pártok vezetői előtt kétségtelesen hasonlíthatatlan sulyal bírnak, mert hatásuk mérhetetlenül nagy a választók tömegében.

Lord Rothermere, amikor beszéltem vele, nagy karosszékekben ült, egy csésze teát tartott kezében és így szólt:

— Mindig az volt a célom, hogy kívül álljak az összes pártokon és csak Anglia és az emberiség nagy érdekeit szolgáljam. Angliának nem szabad félni az amerikai flotta növekedésétől, sőt minden intelligens angol embernek örömmel kell üdvözölni, hogy megerősödjék az a védőerő, amely a tengerek szabadságára és az angol s az amerikai nép sok más közös ideáljára vigyáz.

MAGYARORSZAG ÉRDEMEI

Lord Rothermere természet-szerűen elsősorban saját országának ügyei iránt érdeklődik, de egyedülálló pozícióit foglal el Magyarországnak barátai és tanácsadói sorában, ő volt az, aki nem rég az egész világ figyelmét arra a nyers elbánszóra fordította, amellyel a magyar nemzetet a békeszerződés sújtotta.

— Emlékeztettem Európa népeit és államférfiit, — mondta lord Rothermere — a magyar civilizáció hosszu történetére, heroikus harcára, amelyet mint Európa championja a török ellen folytatott. Ugyancsak Magyarországnak volt az, amely megakadályozta, hogy Kun Béla bolsevista zsarnokságot teremthesen Európa szívében.

LORD BEAVERBROOKNAL

A Hotel Ritzben elevátor vitt fel a tizedik emeletre. Kopogtatásomra magas, karcsu, ritkuló hajju ur nyitott ajtót:

— Jöjjön be gyorsan, — mondta.

— Lord Beaverbrookot keresem.

Nevetett:

— Én vagyok.

Az volt az érzésem, mint a Rothermere-nél Beethoven kilencedik szimfóniáját hallottam volna, Beaverbrook pedig Gershwin „Rhapsody in Blue”-ja töltötte meg a levegőt. Van benne valami tipikus amerikai, hiszen Kanadában született, M. Aitken a családi neve és már 30 éves volt, amikor 1910-ben Angliába költözött.

Mig Rothermere felel, Beaverbrook kérdez. Minden érdekli s minden pillanat új kérdést juttat eszébe.

Arra fordul a szó, hogy mi a legfőbb különbség Amerika és Európa között.

— Ismerem mind a két világrészt, — felel gyorsan lord Beaverbrook — hiszen az óceánon innen születtem és az óceánon túl csináltam karriert. Amerikában a legtehetségesebb emberek pénzszerző pályára mennek, Európában politikusok lesznek.

— Ha az amerikai ezt a szót mondja ki: a világ, elsősorban Angliára gondol. Angol ember számára a világ Amerikán kívül még egy egész csomó más országot is jelent. Minden népnek saját jövőjét kell kidolgoznia és saját létérdekeit megvédenie. — Különben — fejezte be a beszélgetést lord Beaverbrook — a szívem mégis csak Észak-Amerikában marad. Ha majd egyszer elég gazdag leszek ahhoz, hogy nyugalmamba vonuljak eladom mindenemet és hazajövök. Hazá Kanada. Boldog lennék, ha ott szép nyugalmás öregség várna rám.

LELEPLEZTEK PÁRISBAN EGY AL-INDIAN TÖRZS-FŐNÖKÖT

A Chicago Tribune közli, hogy a Fehérlósnak neví 107 éves indián nagyfőnök, aki két hónap óta izgalomban tartotta Páris előadásait és beszédeivel és aki tudvalevően a Népszövetség ülésén is résztvett, sem nem főnök, sem nem indián.

Csinquilla, a valódi indián főnök kijelentette, hogy nincsen olyan indián-főnök, aki valamennyi indián törzsnek egysége főnöke, ahogy azt a Fehérlósnak állította és ha valaki hajába tollakat tűz, rézbőrű nemzeti öltözetet ölt, az még nem jelent, hogy indián. Kijelentette továbbá Csinquilla, hogy azok előtt, akik az indiánok nyelvét és szokásait ismerik, már abból is nyilvánvaló a csalás, mert ezt a két állatnevet nem lehet egy névben egyesíteni.

Kijelentette továbbá, hogy az indiánokat igen mulattatja az, hogy a haloványarcukat milyen könnyű becsapni.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi dírtroda.
Főszékhelyként teljes feloldozást vállalok.
HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VÉTELET INTÉZTÉSSE VELEM
Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja

Veszélyben a világ kukorica termelése

Északamerika azon vidékein, ahol ezerholdas táblákon termelik a kukoricát, az utóbbi esztendőben hatalmas pusztítást végzett a kukoricának a legnagyobb ellensége a kukoricamoly. Statisztikai adatok szerint 50—100 százalékos kárt okoz a termelésben a kukoricamoly, amely már Európában is érezhető romboló hatását a Magyarországon az eddigi megállapítások szerint a moly 5—50 százaléki terjedő arányban teszi egyes helyeken beteggé és használhatatlanná a kukoricatermést.

Északamerikában és Európában egyaránt megindultak a kísérletek ennek az ártalmas parazitának a kiirtására, amely egyre jobban terjed és nemcsak a kukoricatermést, hanem az állattenyésztést is veszéllyel fenyegeti, hiszen a kukorica a legfőbb tápláléka mindazoknak az állatoknak, amelyeket a fogyasztás céljaira és hizlalásra tenyésztenek. A kísérletek egyelőre nem vezettek eredményre és az Egyesült Államok földművelésügyi kormánya is a magyar dr. Jablonowszky Józsefnek, a budapesti Rovartani Intézet volt igazgatójának a tudományos álláspontját tette magáévá, amely szerint a védekezés egyetlen módja az, ha a kukorica szarát és csutkját még a tavasz beállta előtt elégetik és megsemmisítik. Az Egyesült Államok a gazdák kártalanítására az elmúlt évben több mint tízmillió dollárt folyósított, hogy a gazdáknak a kukoricamoly pusztításából és a kukoricaszár elégetéséből származó kárát megtérítse.

Az amerikalak azonban nem elégedtek meg mindezzel és nemzetközi kukoricamoly kutatási bizottságot alapítottak, amelynek céljaira 1927 júliusában 100 ezer dolláros ösztöndíjat bocsátottak rendelkezésére. A százezer dollár azonban 1928 végére elfogyott és most újabb kétszáz ezer dollárt szavaztak meg a kutatás céljaira, amely az egyes bizottságnak és laboratóriumok munkáját további három évre biztosítja.

A különböző kutatóintézeteket a leghíresebb európai államokban rendezték be. Tizenkét intézetben folynak a kísérletek, egyrészt a kukoricamoly életének a felderítésére, másrészt a moly ellen való védekezés módjainak megállapítására. A párisi Pasteur-Intézetben, a berlini Wettani Intézetben, a kopenhágai, zürichi és a budapesti egyetemen egyaránt folynak a kísérletek.

A legtöbb eredményt a berlini és budapesti kísérletek produkálták. Berlinben a kukoricamoly életét megölő parazitával állatorvosi főiskolán olyan gáz előállítására törekszenek, amely sem a kukoricának, sem más élőlénynek nem árt, csupán a moly megölésére alkalmas.

Ezeknek az európaszerte folyó kísérleteknek az egybevetésére a tervek szerint a jövő évi konferenciát Magyarországon kívánják rendezni. Tavaly ugyanis az amerikai kutatóbizottság tagjai ötten itt jártak Budapes-

ten s elmentek Ceglédre, Debrecenbe és Keszthelyre is és úgy döntöttek, hogy a gyakorlati kutatás céljaira Debrecen mellett földet vásárolnak és a debreceni egyetemen is állítanak fel kísérleti állomást, hogy a jövő évi konferenciát Debrecenben tartassák meg.

Háborút üzen Kanada

A Népszövetség és a békepak tumokra való tekintet nélkül Kanada májusban már megkezdte a hadműveleteket — a kártékony rovarok ellen. Tekintettel arra, hogy a gabona és gyökérszűtő állatok a múlt évben ismét elszaporodtak, a mezőgazdasági kormány minden rendelkezésre álló eszközzel igyekszik fogni a több kártékony rovar elpusztítását. A nyár folyamán minden olyan vidéken, ahonnan a farmerek rovarkárát jelentenek: meg fognak jelenni a gázokat és rovarport szóró repülőgépek.

ONTARIO MEGVÉDI AZ ERDŐSÉGEIT

A múlt év folyamán 11 1/2 millió facsemétét osztott szét az ontariói kormány és a nagyobb területű erdőségeket megfigyelésére 88 acél őrtornyot és 400 mérföld erdei telefonhálózatot épített, hogy az esetleges erdőtüzeket még csírájában elfojtassák. A még használatban lévő 137 főtornyot is lebontják és helyettük acéltornyokat építenek.

SOK HAL VAN ALBERTÁBAN

A legnyugatibb prérítartományban nemcsak kalász terem, hanem — hal is. Az utolsó tizenkét hónapban közel hárommillió font süllőt, kétfélmillió font pisztrángot és 854,000 font csukát fogtak a folyók és tavak vizében.

RAKÉTA-MOTOROS KERÉKPÁR

Volkhart, az ismert német autószerényző több eredményes kísérletet végzett rakétagépeken. A horus idő ellenére több ezer fontnyi költség jelent meg, hogy tanuja legyen a nem mindennapi kísérleteknek.

Nagy sisterség, ropogás után egyszerre csak egy gözfelhő lett láthatóvá és közel száz mérföldes sebességgel futott ki a fordulóból a rakéta-autó hatalmas tűz-és füstfelhőt hagyva maga után. Ezután a egy rakétakerék pár startja következett és ez a kísérlet is sikerültnek mondható.

RÁDIÓ LESZ AZ ISKOLÁKBAN

A nemrég rádióval felszerelt óhazai tanyai iskolák mintájára Manitoba közoktatásügyi minisztere minden vidéki iskola részére egy modern rádiófelvevő készüléket adományozott, hogy a tanítók a nebulókat tudományos vagy zenei előadások hallgatásával ezirányban is képezhessék. Hír szerint a többi tartományok is rövidesen követik a jó példát.